

ת"פ (באר שבע) 38349-08-24 - מדינת ישראל נ' דגי גת בע"מ

ת"פ (באר-שבע) 38349-08-24 - מדינת ישראל נ' דגי גת בע"מ מחוזי עבודה באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 38349-08-24

מדינת ישראל

נגד

דגי גת בע"מ

2. יעקב אלבז

בית הדין האזורי לעבודה באר-שבע

[02.03.2025]

לפני: כב' הנשיא צבי פרנקל

החלטה

1. הנאשמים, דגי גת בע"מ (להלן - הנאשמת) ויעקב אלבז (להלן - הנאשם), מבקשים לבטל את כתב האישום על פי הוראות סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - חסד"פ) מחמת הגנה מן הצדק בדמות מחדלי חקירה ודלות ראיות. המאשימה הגישה כתב האישום נגד הנאשמים בגין עבירות על סעיף 2(א)(1) וסעיף 2(א)(2) לחוק העובדים הזרים, תשנ"א-1991, בשל העסקת עובד זר ללא היתר ושלא כדין במשך תקופה של למעלה משנתיים, מיום 21.6.21 ועד ליום 7.8.23. כמו כן, הנאשם הואשם באחריות נושא משרה בתאגיד לפי סעיף 5 + סעיף 2(א)(1)(2) לחוק העובדים הזרים. טענות הצדדים

2. לטענת הנאשמים, חומר הראיות מלמד כי הנאשמים נפלו קורבן בידי העובד הזר, שהציג בפניהם אשרות שאינן אותנטיות. הנאשמים טוענים כי העובד הזר הציג בפניהם אשרות בתוקף עד למאי 2023, כאשר מתקופת הקורונה הציג העובד אותן באמצעות הנייד שלו. הם הציגו לחוקרים אשרות שונות, ובין היתר שתי אשרות - האחת מיום 15.11.20 עד 7.3.21, והשנייה מיום 7.3.21 עד 20.6.21, הנושאות חותמות של משרד הפנים וחתימה של רכזת בכירה מטעם רשות האוכלוסין וההגירה. מנגד, מתעודת עובד ציבור שהוגשה, עולה כי העובד הזר החזיק באשרה בתוקף עד ליום 28.10.20 בלבד, ומכאן מסיקים הנאשמים כי העובד הזר הונה אותם.

3. נוסף על כך, טוענים הנאשמים לפגמים חמורים בחקירה, ובכלל זה העדר חקירה של הרכזת הבכירה החתומה על האשרות, העדר ניסיון לאתר את הגורם שהנפיק לעובד הזר את אותן אשרות, והעדר החרמה או בדיקה של הנייד של העובד הזר. לשיטתם, מחדלים אלה פגעו ביכולתם להתגונן, ובמיוחד נוכח העובדה שהרכזת הבכירה היא עדה חיונית, שעדותה יכולה הייתה לשפוך אור על נסיבות הנפקת האשרות, כטענת העובד הזר והנאשמים בחקירותיהם. לחלופין, טוענים הנאשמים, כי מתקיימות נסיבות עובדתיות המעידות כי לא התקיים היסוד הנפשי לביצוען של העבירות הנטענות בכתב האישום, שכן הם הסתמכו על האשרות שהוצגו להם, בייחוד נוכח העובדה שנשאו חותמות רשמיות של משרד הפנים.

4. מנגד, טוענת המאשימה כי אין כל פגיעה בנאשמים עד כדי עמידה במבחני הפסיקה בדבר החלת הגנה מן הצדק, ועל כן יש לדחות את הבקשה ולהותיר את ניהול התיק במסלולו הרגיל. בתשובתה התייחסה המאשימה לכך ששימוש בדוקטרינה זו תחול "במקרים חריגים בלבד" (ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל; ע"פ 14/07 מדינת ישראל נ' הום-סנטרס (עשה זאת בעצמך) בע"מ ואח'), וכי "ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק הוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר" כפי שנקבע בפרשת בורוביץ. זאת ועוד, טוענת המאשימה כי טענותיהם של הנאשמים מתאימות לשלב ההוכחות ולבירור האשמה, ולא כטענות מקדמיות, ולכן אין בסיס משפטי להתייחס אליהם בשלב זה. זאת ועוד, הביעה המאשימה התנגדותה לצירופם של מסמכים שונים בשלב זה כנספחים בבקשת הנאשמים, וביקשה מבית הדין לא להתייחס לנספחים כלל.

דיון והכרעה

5. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי אפוא למסקנה שדין בקשת הנאשמים - להידחות. 6. אשר לטענת הנאשמים בדבר תחולתה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק בשל מחדלי חקירה ודלות ראיות - דין טענה זו להידחות. הוראות סעיף 149 לחסד"פ מעגנות את הטענות המקדמיות אותן רשאי נאשם לטעון ובין היתר - "(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". במסגרת סעיף זה נטענת טענת הגנה מן הצדק שהוכרה בפסיקה והמאפשרת לבית הדין לבטל כתב אישום כאשר הגשתו או בירורו אינם עולים בקנה אחד עם קיומו של הליך פלילי ראוי והוגן. אמת המידה לתחולת דוקטרינת הגנה מן הצדק הותוותה במסגרת ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (2005). שם קבע בית המשפט העליון מבחן תלת שלבי -

א. בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו;

ב. בשלב השני על בית המשפט לבחון האם בקיום ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות;

ג. בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים יותר מתונים ומידתיים מאשר ביטולו של כתב האישום.

7. בית המשפט העליון פסק כי טענת הגנה מן הצדק הייתה ונותרה טענה שיש לקבלה במקרים חריגים בלבד במצבים בהם עצם קיומו של ההליך פוגע בזכויותיו הבסיסיות של הנאשם להליך תקין (ראו לדוג' ע"פ 3672/05 טגר בע"מ נ' מדינת ישראל, (21.10.07). פסיקה זו אומצה על ידי בית הדין הארצי בפרשת הום סנטר (ע"פ 14/07 מדינת ישראל נ' הום סנטר, (22.11.2007)) ובפרשת עלי עלייאן (ע"פ 25249-05-10 מדינת ישראל נ' עלי עלייאן, (7.3.2011)).

8. בעניינו, טענת הנאשמים נעוצה בעיקרה במחדלי חקירה כביכול, ובפרט בכך שלא נחקרה הרכזת הבכירה החתומה על האשרות שהוצגו לחוקרים ובכך שלא הוחרם הנייד של העובד הזר לצורך בדיקה. אין בטענות אלה כדי להצדיק ביטול כתב אישום בשלב מקדמי זה, ממספר טעמים.

9. ראשית, טענות בדבר ליקויי חקירה או מחדלי חקירה הן ככלל טענות שמקומן בשלב ההוכחות, לאחר שמיעת העדים והתרשמות בלתי אמצעית מהם. לא ניתן לקבוע בשלב זה, טרם נשמעו העדים ובטרם ניתן לחוקרים להסביר את פעולותיהם ומניעיהם, האם אכן מדובר במחדל חקירה אם לאו, ומהי השלכתו על יכולת ההגנה של הנאשמים. שנית, גם אם קיימים פגמים מסוימים בחקירה, אין בהם כדי להצדיק ביטול כתב אישום מכוח דוקטרינת ההגנה מן הצדק. דוקטרינת ההגנה מן הצדק במשפט הישראלי שמורה למקרים חריגים וקיצוניים של פגיעה חמורה בתחושת הצדק וההגינות. המבחן המנחה שנקבע בפסיקה הוא "האם המצפון והמצפה הציבוריים והמוסריים מזדעזעים" מקיום ההליך (ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 221, 371-370 (1996)). בעניינו, לא הוכיחו הנאשמים כי התקיימו נסיבות קיצוניות כאלה. שלישית, גם אם נניח לטובת הנאשמים כי מדובר במחדל חקירה של ממש, קיימים פתרונות דיוניים מידתיים יותר להתמודד עם מחדל זה, שאינם מגיעים כדי ביטול כתב האישום. אם במהלך שמיעת ההוכחות יתברר כי אכן מדובר במחדל חקירה, הרי שאוכל לתת לכך משקל ראייתי מתאים ולהתחשב בכך בעת ההכרעות בהליך.

10. אשר לטענת הנאשמים בדבר העדר יסוד נפשי, מדובר בטענה שמקומה בשלב של פרשת ההגנה, לאחר שמיעת ראיות התביעה, ולא כטענה מקדמית במסגרת הגנה מן הצדק. הנאשמים טוענים כי הסתמכו על האשרות שהוצגו להם, אולם שאלת תום לבם והסתמכותם היא שאלה עובדתית שמקומה בשלב ההוכחות. בכל הנוגע לטענה בדבר צירוף חלקי מתיק הראיות כנספחים לבקשה, אני מוצא טעם בהתנגדות המאשימה. ככלל, הגשת ראיות ייחודית לשלב ההוכחות ולא לשלב הטענות המקדמיות.

11. לאור כל האמור לעיל, אין עילה של הגנה מן הצדק המצדיקה את ביטול כתב האישום. טענות הנאשמים, שמורות להם לשלב ההוכחות ופרשת ההגנה, והם יוכלו להעלותן במסגרת זו. טענת הנאשמים לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק - נדחית.

12. למרות האמור בסעיף 70 לבקשת הנאשמים, הנאשמים יגישו מענה בכתב לכתב עד ליום 16.3.2025. הצדדים ימסרו עד ליום 17.3.2025 מועדים מוסכמים לדיון הוכחות לחודשים מרץ-אפריל 2025.

13. לעיוני ביום 18.3.2025

ניתנה היום, ב' אדר תשפ"ה, (02 מרץ 2025), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.